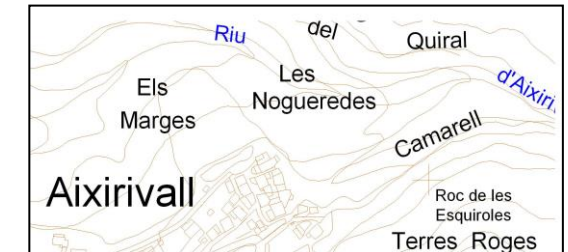
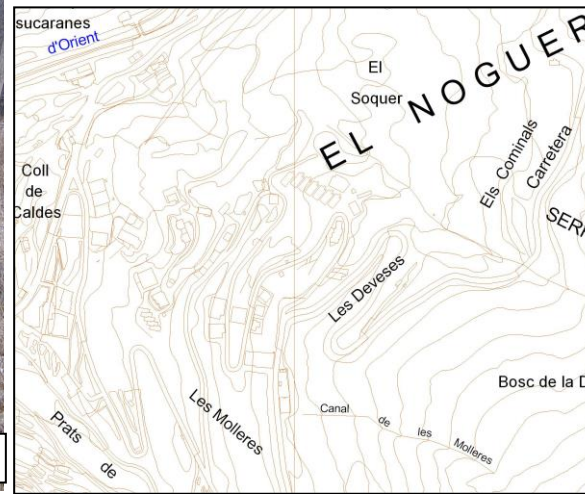
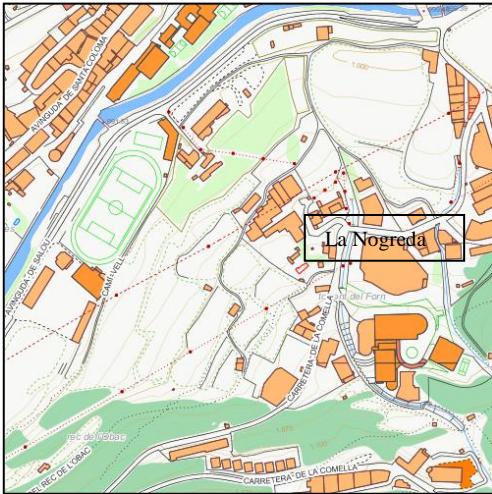

TOPÒNIM: **NOGUER / NOGREDA / NOGUEREDES / NOGUEROL**
Principat d'Andorra

COORDENADES: Diversos indrets

FITXA

DESCRIPCIÓ FISIOLÒGICA: El Noguer per damunt del coll de Caldes i tocant amb el paratge també anomenat 'les Molleres' (parròquia d'Escaldes-Engordany), la Nogreda coincidint amb el con de dejecció del riu de la Comella i del riu del Forn (parròquia d'Andorra la Vella) –amb presència esporàdica de *Juglans regia*–, les Nogueres a la falda del poble d'Aixirivall i tocant al riu d'Aixirivall, el Noguerol a prop del Pouader a Engordany són tots indrets on hi ha la presència d'aigua o hidrònims. Tot i que en algun indret d'Andorra on hem recollit aquests topònims coincideixen amb la presència de noguers (*Juglans regia*), és interessant ressaltar que no és una característica fisiològica comuna; en canvi sí que tots aquests indrets destaquen per la presència d'aigua.

ETIMOLOGIA: Coromines (*OnCat*) assenyala per l'entrada NOGUER: "Noms de lloc que provenen del nom d'arbre *noguer* o *noguera* (*DECat.* V, 968*47-b45)" i en el cas d'indrets anomenats Nogareda un ètim NUCETA que és el plural de NUCETUM 'lloc plantat de noguers'. Anglada (1993) assenyala per noguer/a que: "la forma femenina prové del llatí NUCARIA, mateix significat"; així mateix, també proposa una altra etimologia pel cas dels rius *Noguera* indicant: "Un xic escampats trobem (com al Pallars) els rius *Noguera*, *Nogueras*, *Nogueruelas*, apel·latius que C. José Cela en el seu *Viaje al Pirineo de Lérida*, 1965, creu de filiació vasca amb el significat de 'torrent impetuós', torrent de muntanya. Nosaltres creiem que és relacionable amb el terme basc (Roncal) *ugarre*, torrent". D'altra banda, pels rius *Noguera*, Coromines (*OnCat*) també va exposar que devien presentar una arrel diferent de NUCARIA, en part justificant-ho perquè en les mencions medievals (s. VIII-IX) aquests cursos d'aigua ja apareixien escrits com a *Nocaria* 772, *Nocharia* 833, *Nogaria* 834, *Nocariae* 866, etc. quan en aquell moment el llatí vulgar ja havia evolucionat NUCARIA cap a *NUX i també perquè en català la forma antiga per denominar l'arbre és noguer (essent també localment la més estesa). Així mateix, Coromines va plantejar que aquest nom devia estar relacionat amb alguna característica del riu, en concret va associar a que eren navegables tot apuntant un ètim AMNIS NAU(I)CARIA (atenent que alguns d'aquests rius eren utilitzats antigament, mitjançant raïls, per al transport fluvial de la fusta).

Així mateix, fisiològicament, es planteja que alguns topònims andorrans d'aquesta sèrie podria ser versemblant trobar-hi una explicació relacionada amb una arrel preromana indicativa de 'lloc amb presència d'aigua'.

ipsa Noce (A, 10, 907), Noger (A, 111, 1231), Noger (B2, 15, 1244), Nogareda (B2, 49, 1280), Noguer (C, 26, 1334), Noger (D, 33, 1428)

ALTRES TOPÒNIMS SIMILARS I TAUTOLOGIES:

Noguilles (a Artedó, coincidint amb presència d'altres hidrònims 'el pou', 'la Moixa', 'la Font'), la Noguilla (per damunt de la Farga de Moles i a prop del barranc d'Arcavell); tots els rius pirinencs anomenats 'Noguera' (Pallaresa, Ribagorçana, de Tor –de Boí, de Tor –d'Alins–, de Cardós, de Vallferrera)) incloent-hi pobles com Castellar de N'Hug (poble on hi ha les Fonts del riu Llobregat), etc.

CODI: ENUGALL / NAGOL, NOGUEREDA, NOGUER